

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om førtidspension.**

Fremsat af Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kuko, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Mikivuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Paneeraq Olsen, Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen, den 5. oktober 2022, under EM2022 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Inatsisartut vedtog under forårssamlingen 2022, Inatsisartutlov nr. 9 af 20. juni 2022 om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og Inatsisartutlov om førtidspension (Forhøjelse af grundbeløb for alderspensionister, forhøjelse af den højeste førtidspensions takst og forhøjelse af fribeløb før modregning).

Denne lovændring var foretaget efter, at der til finanslov 2022 var afsat flere midler til at forhøje forskellige takster og forhøje fribeløb før modregning. Det forhøjede fribeløb før modregning var dog ved en fejl ikke blevet konsekvensrettet i øvrige bestemmelser. Dette lovforslag har derfor til hensigt at foretage tekniske rettelser af lov om førtidspension, for at sikre, at loven er i overensstemmelse med hensigten med ændringsloven.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Partierne var generelt positive over for forslaget, dertil var der dog nogle bekymringer omkring, hvorvidt modregningsreglerne motiverede borgere til at holde indkomster skjult, for at forhindre modregning af førtidspensionens størrelse. Ligesom der var nogle politiske ønsker om, at der samtidigt med de foreslåede ændringer kunne foretages yderligere ændringer og tilpasninger i lov om førtidspension og andre offentlige tilskud.

Høring

Naalakkersuisut har ikke haft herværende lovforslag i høring, med følgende begrundelse:

Forslaget har ikke været sendt i høring, henset til at der alene er tale om en mindre ændring uden nævneværdige økonomiske konsekvenser, samt at forslaget alene vil begunstige de berørte borgere, ved at give dem mulighed for at tjene et større beløb ved siden af deres pension, uden at der vil blive foretaget modregning.

Udvalget bemærker, at udgangspunktet er, at lovforslag inden vedtagelse har været i offentlig høring, men har ikke bemærkninger til Naalakkersuisuts vurdering om høring af herværende lovforslag.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har til herværende betækningsarbejde fokuseret på det fremsatte lovforslag, som en teknisk rettelse af allerede vedtagne ændringslov fra forårssamlingen 2022, derfor henvises der ligeledes til betænkning og tillægsbetænkning til FM/22 punkt 25.

Udvalget anser førtidspensionsområdet for vigtigt, herunder skal det sikres, at de politiske prioriteringer, som direkte var tiltænkt at sikre bedre forhold til førtidspensionister, kan implementeres for alle førtidspensionister.

Udvalget vil derfor ikke være afvisende for, at der vil skulle ses på reglerne omkring krav for at kunne få tildelt førtidspension, eller om der skal foretages en revision af reglerne for modregning af førtidspensionistens øvrige indkomst eller dennes sammenlevers indkomst.

Dette arbejde vil dog skulle foretages som en samlet vurdering, herunder hvor der ses på samspillet med de på forårssamlingen 2022 vedtagne love om jobsøgningsydelse, offentlig hjælp og Naalakkersuisuts revision af boligsikringsreglerne.

Da der med nærværende forslag er tale om tekniske rettelser, som er en implementering af allerede politisk vedtagne tiltag fra finanslovsforhandlingen til finansloven 2022, og den vedtagne ændringslov fra forårssamlingen 2022, anser udvalget det ikke videre nødvendigt at bede Erhvervs- og Råstofudvalget om en udtalelse til herværende lovforslag.

Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslaget realisering er beskrevet under forslaget almindelige bemærkninger. Det er her anført, at udgiften kan ses for at kunne dækkes indenfor de midler, der er afsat i finansloven for 2022 på 15 mio. kr. til udmøntning i 2022 og 30 mio. kr. årligt fra og med 2023, hvorfor forslaget må anses for udgiftsneutral.

Udvalget finder på det foreliggende grundlag ikke anledning til at anlægge en anden vurdering. Udvalget har således tillid til, at Naalakkersuisut har undersøgt dette spørgsmål grundigt, og at ingen mulige yderligere afledte økonomiske konsekvenser vil kunne forekomme. Skulle forslaget mod forventning alligevel vise sig at medføre yderligere udgifter for de offentlige kasser, vil disse udgifter skulle afholdes inden for de i forvejen afsatte bevillinger, hvilket i givet fald må medføre nedprioritering af andre tiltag.

Udvalgets indstillinger

Et mindretal bestående af repræsentanten fra Demokraatit kommer med følgende mindretalsudtalelse:

Demokraatit skal gøre opmærksom på, at vi har forkastet det oprindelige forslag i forbindelse med behandling af forslaget i forårssamlingen.

Dette her forslag har en teknisk rettelseskarakter, som betyder, at man blot tilretter det oprindelige, vedtagne forslag pkt. 25 fra forårssamlingen, hvor man tilretter beløbet på, hvor meget man kan tjene ekstra som førtidspensionist, uden konsekvens. Vi betragter det som en positiv udvikling, at førtidspensionister nu kan få flere penge mellem hænderne ved at kunne tjene lidt mere, på trods af at vi samlet set har forkastet sambehandlingen af punktet fra foråret. Til denne her rettelse har vi ønsket at få redegjort for muligheden for at undersøge at tjene ekstra, ubegrænset, hvilket ikke har været ønsket fra flertallet.

Demokraatit har i foråret påpeget risikoen for fejl i forbindelse med behandling af punkterne i forhold til hensigterne på ældre- og førtidspensionsområdet, idet undersøgelser og diverse fortsat pågår, og ønsket her var, at man ventede med at reformere området, indtil alle data var på plads. Nu kan vi konstatere, at fejl dukker op til overfladen og det medfører øget administration i form af nye tilrettelser. Dette finder vi ærgerligt. Med det sagt mener vi også, at det er nødvendigt, at loven beskrives korrekt, og for at støtte det korrekte vil vi tilkendegive vores støtte.

Et enigt udvalg indstiller derefter forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Mala Høy Kuko
Formand

Anna Wangenheim
Næstformand

Hans Peter Poulsen

Dines Mikaelen

Mikivsuk Thomassen

Eqaluk Høegh

Paneeraq Olsen